บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ โทร. ๐๔๓-๖๖๙๔๒๔

ที่ รอ ๘๙๑๐๑/๒๑๑ **วันที่** ๓๐ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ

เรื่องเดิม

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณได้อนุมัติให้สำนักปลัดดำเนินงานโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ในวันศุกร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ที่ผ่านมานั้น

ข้อเท็จจริง

บัดนี้ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ ได้ดำเนินงานจัดโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ในวันศุกร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพนัสดงสว่าง เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการดำเนินงานตามเอกสารประกอบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวสุจิตรา คำนวนดี)
หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นของรองปลัด อบต. .....

(นางสาวกุลวดี วงษ์วิพัฒน์)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็นของปลัด อบต. .....

(นางสาวอัญชลี พรหมโคตร)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ

ความเห็นของนายก อบต. .....

(นายพหลยุทธ บทมูล)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา

๖ รอบ ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ

อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๖ รอบ ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

กิจกรรมที่ ๑ “สมุนไพรท้องถิ่นเรา”

****

องค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณได้กำหนดขอบเขตพื้นที่สวนสมุนไพร ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพนัสดงสว่าง ต.ชานุวรรณ อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด

รายชื่อสมุนไพร

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
๑	ใบบัวบก	ลดการอักเสบของผิวหนังและไขข้ออักเสบสมานแผลและลดแผลเป็น แก้ปัญหาเส้นเลือดขอด ปรับปรุงระบบไหลเวียนเลือด เสริมสร้างการรับรู้ บำรุงสมองป้องกันอัลไซเมอร์ ลดระดับความเครียดช่วยให้นอนหลับได้ดี
๒	ผักแพว	ป้องกันและต่อต้านมะเร็ว ป้องกันโรคหัวใจ บำรุงประสาทช่วยเจริญอาหาร ขับเหงื่อ รักษาปอด แก้ไอ แก้หอบหืด ช่วยในการขับถ่าย รักษาโรคกระเพาะ แก้ท้องเสีย รักษาริดสีดวงทวาร ขับปัสสาวะ
๓	โหระพา	รสฉุน สุขุม ขับลม ทำให้เจริญอาหาร แก้ปวดหัว หวัด ปวดกระเพาะอาหาร จุกเสียดแน่น ท้องเสีย ประจำเดือนผิดปกติ ฟกช้ำจากหกล้ม หรือกระทบกระแทก งูกัด ผดผื่นคัน มีน้ำเหลือง
๔	แมงลัก	เมล็ด ออกฤทธิ์เป็นยาระบาย โดยการเพิ่มปริมาตรของกากอาหารกระตุ้นการบีบตัวของลำไส้ ส่วนใบ ใช้ขับลม
๕	กะเพรา	รสฉุน ร้อน ช่วยขับลมแก้ซาง แก้ท้องขึ้น จุกเสียด แน่นท้อง ปวดท้อง ช่วยในการย่อยอาหาร แก้ท้องเสีย ทาผิวหนังแก้กลากเกลื้อน แก้ปวดหู ช่วยบำรุงธาตุ ขับลมในเด็กอ่อน

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
๖	สะระแหน่	นำมาตำแล้วพอกแก้ปวดบวม ผื่นคัน หรือใบสะระแหน่นำมาชงเป็นชาดื่มบรรเทาอาการหวัด ขับเหงื่อ ระบายความร้อน ขับลมในลำไส้และช่วยย่อยอาหาร เพราะสารเมนทอลในสะระแหน่มีคุณสมบัติเย็นใช้รักษาอาการอ่อนเพลีย บรรเทาอาการปวดหัวไมเกรน หลอดลมอักเสบ และหอบหืด นอกจากนี้ยังช่วยบรรเทาอาการปวด
๗	ผักชีฝรั่ง	ผักชีฝรั่งมีสารต่อต้านอนุมูลอิสระสูง ซึ่งช่วยชะลอการเสื่อของเซลล์ต่างๆ ในร่างาย (ใบ) ผักชีฝรั่งมีประโยชน์ช่วยบำรุงกระดูกและฟันให้แข็งแรง (ใบ) ช่วยยับยั้งและชะลอการขยายตัวของเซลล์มะเร็ง ช่วยป้องกันการเกิดโรคมะเร็ง (ใบ)
๘	ฟ้าทะลายโจร	แก้ไข้ทั่วๆไป เช่นไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ระงับอาการอักเสบ พวกไอ เจ็บคอ คออักเสบ ต่อมทอนซิล หลอดลมอักเสบ ขับเสมหะ รักษาโรคผิวหนังฝี แก้ติดเชื้อ พวกทำให้ปวดท้อง ท้องเสีย บิด และแก้กระเพาะลำไส้อักเสบเป็นยาขมเจริญอาหาร
๙	หญ้างวงช้าง	ทั้งต้น รสขมสุขุมใช้เป็นยาเย็น แก้กระหายน้ำ ดับร้อนใน ขับปัสสาวะ แก้บวม แก้พิษปอดอักเสบ มีหนองในช่องหุ้มปอด เจ็บคอ
๑๐	ว่านหางจระเข้	ช่วยบรรเทาผิวไหม้จากแดด ช่วยรักษาอาการบวมแดง สมานแผล ช่วยรักษาแผลเป็น ช่วยรักษาสิวและรอยดำ ช่วยรักษาฝ้ากระ จุดด่างดำให้จางลง ช่วยบำรุงผิวคล้ำเสีย เพิ่มความกระจ่างใส ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้น เติมน้ำให้ผิว ช่วยทำให้ผิวกระชับ ลดริ้วรอยดูอ่อนเยาว์
๑๑	พลูคาว	ช่วยเสริมภูมิคุ้มกัน ช่วยลดการติดเชื้อ ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของเซลล์มะเร็ง ช่วยบำบัดฟื้นฟู โรคความดันโลหิตสูง
๑๒	ว่านเอ็นเหลือง	แก้อัมพาต เหน็บชา แก้ปวดเมื่อยตามข้อต่างๆในร่างกาย แก้มือตาย ตีนตาย เบาหวาน
๑๓	ช้าพลู	ผล เป็นส่วนผสมของยารักษาโรคหืด แก้บิด / ราก ต้น ใบ ดอก ขับเสมหะ / ราก แก้ธาตุพิการ บำรุงธาตุ แก้ท้องขึ้นอืดเฟ้อ ขับลม แก้บิด / ทั้งต้น แก้เสมหะ ท้องอืด ท้องเฟ้อ รักษาโรคเบาหวาน

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
๑๔	ข่า	แก้ฟกช้ำ แก้บวม แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด แน่น แก้กลาก เกลื้อน ขับลมในลำไส้ แก้ปวดมวนในท้อง ขับลมในสตรีหลังคลอดบุตร ใช้ภายนอกรักษาอาการคันในโรคลมพิษ ช่วยย่อยอาหาร แก้บิด แก้ลมพิษ แก้โรคปวดบวมตามข้อ หลอดลมอักเสบ มีฤทธิ์กดหัวใจ กระตุ้นการหายใจ กดการหายใจ กระตุ้นการหายในเด็ก เป็นยาธาตุ
๑๕	ไพล	แก้ปวดเมื่อย แก้ครั้นเนื้อครั่นตัว เหง้าสด ฝนทาแก้เคล็ดขัดยอก ฟกบวม เส้นตึง ปวดเมื่อย เหน็บชา สมานแผล ต้น รสฝาดขื่นเอียน แก้ธาตุพิการ อุจจาระไม่เป็นปกติ ดอก รสขื่น กระจายเลือดที่เป็นลิ่มเป็นก้อน แก้ช้ำใน ทำลายเลือดเสีย ขับประจำเดือนสตรี
๑๖	มะขาม	แก้ไอ แก้โรคบิด ฟอกโลหิต ขับลมในลำไส้ รักษาหวัด ขับเหงื่อ เป็นยาถ่าย ยาระบาย แก้ตามัว หยอดตารักษาเยื่อตาอักเสบ ใบอ่อน นำมาต้มเอาน้ำโกรกศีรษะแก้หวัด คัดจมูก ผลหรือฝักดิบ รสเปรี้ยว ช่วยฟอกเลือดและลดความอ้วน เป็นยาระบาย ช่วยลดอุณหภูมิในร่างกาย บรรเทาอาการไข้
๑๗	ติ้วขาว	ยอด ใบอ่อน ดอก เถา ช่วยบำรุงโลหิต ฟอกโลหิต ช่วยแก้ประดง ช่วยขับลม เปลือกต้นนำมาต้มกับน้ำกินแก้ธาตุพิการ รากและใบ ใช้ต้มกับน้ำกินเป็นยาแก้อาการปวดท้อง การรับประทานผักติ้วเป็นประจำจะช่วยยับยั้งเซลล์มะเร็งตับได้
๑๘	รางจืด	ล้างพิษต่างๆ เช่น พิษยาเบื่อ ยาฆ่าแมลง เห็ดพิษ พิษสุรา รักษาโรคข้ออักเสบ อาการปวดบวม โรคงูสวัด รักษาโรคหอบหืดเรื้อรัง รักษาโรคร้อนใน โรคเริม
๑๙	ว่านกาบหอย	ใบ แก้ร้อนใน กระหายน้ำ แก้ไอ อาเจียนเป็นโลหิต แก้ฟกช้ำภายใน เนื่องจากพลัดตกจากที่สูงหรือหกล้ม ฟาดถูกของแข็ง แก้บิด ถ่ายเป็นเลือด แก้ปัสสาวะเป็นเลือด ดอก รสชุ่มเย็น ต้มกับเนื้อหมูรับประทาน ใช้ขับเสมหะ แก้ไอแห้งๆ แก้อาเจียนเป็นโลหิต เลือดกำเดาออก ห้ามเลือด แก้ปัสสาวะเป็นเลือด แก้ไอเป็นเลือด แก้บิดถ่ายเป็นเลือด

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
๒๐	ขมิ้น	ต่อต้านอนุมูลอิสระซึ่งช่วยในการชะลอวัยและชะลอการเกิดริ้วรอยช่วยเสริมสร้างภูมิต้านทานให้กับร่างกาย ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้ผิวหนังมีสุขภาพดีแข็งแรง ขมิ้นชันอาจมีบทบาทช่วยป้องกันการเกิดโรคมะเร็ง เช่น โรคมะเร็งลำไส้ มะเร็งปากมดลูก ขมิ้นสามารถช่วยลดระดับคอเลสเตอรอลในร่างกายได้
๒๑	สาคูไทย	แก้ปวดมวนท้อง รักษาอาการปวดหัว น้ำต้มจากหัวใช้ดื่มแก้อาการท้องเสีย
๒๒	กระเจียว	ขับลมในกระเพาะอาหาร ช่วยบรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ และลดกรดในกระเพาะอาหาร จึงช่วยทำให้รู้สึกสบายท้องและช่วยให้สุขภาพดี
๒๓	ขิง	เป็นยาแก้อาเจียน ยาขมเจริญอาหาร ยาแก้ท้องขึ้น ท้องอืด เฟ้อ ขับลม แก้ไอ ขับเสมหะ บำรุงธาตุ สามารถต้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร ลดอาการจุกเสียดได้ดี มีฤทธิ์ในการขับน้ำดี เพื่อย่อยอาหาร แก้ปากคอเปื่อย แก้ท้องผูก ลดความดันโลหิต
๒๔	อัญชัน	น้ำอัญชันมีส่วนช่วยต่อต้านอนุมูลอิสระในร่างกายเครื่องดื่มน้ำอัญชันช่วยเสริมสร้างภูมิต้านทานให้ร่างกายและเพิ่มพลังงานให้ร่างกายมีส่วนช่วยในการชะลอวัยและริ้วรอยแห่งวัย ประโยชน์ของดอกอัญชัน มีส่วนช่วยในการบำรุงสมอง เพิ่มการไหลเวียนเลือดมีฤทธิ์ในการละลายลิ่มเลือดช่วยป้องกันโรคเส้นเลือดสมองตีบ
๒๕	แคนา	รากมีรสเย็น ช่วยบำรุงโลหิต ใบนำมาต้มกับน้ำเป็นยาบ้วนปาก เมล็ดใช้เป็นยาแก้อาการปวดประสาท ช่วยแก้โรคชัก ดอกช่วยในการนอนหลับ ช่วยแก้ไข้ลมหัวได้ เช่นเดียวกับดอกแคบ้าน ใช้เป็นยาขับเสมหะ โลหิต และลม
๒๖	ต้นหอม	รสชาติเผ็ดร้อน มีช่วยในการขับเหงื่อ ช่วยบำรุงหัวใจ ช่วยป้องกันโรคหัวใจ แก้แมลงสัตว์กัดต่อย ช่วยลดไข้ แก้หวัด แก้คัดจมูก แก้น้ำมูกไหล ช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง ช่วยบำรุงสายตา ช่วยบำรุงผิวพรรณ ช่วยลดกระดูกพรุน

ลำดับ	ชื่อสมุนไพร	สรรพคุณ
๒๗	ย่านาง	ใบย่านาง มีสารต่อต้านอนุมูลอิสระจำนวนมาก จึงช่วยลดและชะลอการเกิดริ้วรอย และความแก่ชราอย่างได้ผล ช่วยเสริมสร้าง ภูมิต้านทานโรคในร่างกาย ช่วยเพิ่มความสดชื่นให้กับร่างกาย ช่วยฟื้นฟูเซลล์ต่างๆในร่างกาย ช่วยในการปรับสมดุลของร่างกาย
๒๘	บอระเพ็ด	เป็นยาขมเจริญอาหาร ช่วยขับน้ำย่อยในกระเพาะอาหาร รักษาโลหิตพิการ ช่วยระงับอาการสะอึก รักษาโรคพิษฝีดาษ ไข้พิษทุกชนิด เป็นยาบำรุงกำลัง บำรุงธาตุไฟ แก้โรคพยาธิ แก้รำมะนาด ปวดฟัน แก้ไข้ โรคผิวหนัง ทำให้ผิวพรรณผ่องใส รักษาโรคผิวหนัง ผล รสขม เป็นยารักษาโรคไข้พิษอย่างแรง และเสมหะเป็นพิษ ราก
๒๙	หญ้างวงช้าง	ทั้งต้น รสขมสุขุม ใช้เป็นยาเย็น แก้กระหายน้ำ ดับร้อนใน ขับปัสสาวะ แก้บวม แก้พิษปอดอักเสบ มีหนองในช่องหุ้มปอด เจ็บคอ
๓๐	มะม่วงหาว มะนาวโห่	บำรุงหัวใจ บำรุงโลหิต ป้องกันโรคมะเร็ง บำรุงตับและไต รักษาโรคเบาหวาน และลดการอักเสบ
๓๑	ติ้วขาว	ยอด ใบอ่อน ดอก เถา ช่วยบำรุงโลหิต ฟอกโลหิต ช่วยแก้ประดง ช่วยขับลม เปลือกต้นนำมาต้มกับน้ำกินแก้ธาตุพิการ รากและใบ ใช้ต้มกับน้ำกินเป็นยาแก้อาการ ปวดทห้อง การรับประทานผักติ้วเป็นประจำจะช่วยยับยั้งเซลล์มะเร็งตับได้
๓๒	รางจืด	ล้างพิษต่างๆ เช่น พิษยาเบื่อ ยาฆ่าแมลง เห็ดพิษ พิษสุรา รักษาโรคข้ออักเสบ อาการปวดบวม โรคงูสวัด รักษาโรคหอบหืดเรื้อรัง รักษาโรคร้อนใน โรคเริม
๓๓	ว่านกาบหอย	ใบ แก้ร้อนใน กระหายน้ำ แก้ไอ อาเจียนเป็นโลหิต แก้ฟกช้ำภายใน เนื่องจากพลัดตกจากที่สูงหรือหกล้ม ฟาดถูกของแข็ง แก้บิด ถ่ายเป็นเลือด แก้ปัสสาวะเป็นเลือด ดอก รสชุ่มเย็น ต้มกับเนื้อหมูรับประทาน ใช้ขับเสมหะ แก้ไอแห้งๆ แก้อาเจียนเป็นโลหิต เลือดกำเดาออก ห้ามเลือด แก้ปัสสาวะเป็นเลือด แก้ไอเป็นเลือด แก้บิดถ่ายเป็นเลือด
๓๔	ทองกวาว	ราก ช่วยบำรุงธาตุ รักษาโรคประสาท ดอกช่วยถอนพิษไข้ แก้กระหายน้ำ ช่วยสมานแผลปากเปื่อย แก้อาการตาแดง เจ็บตา ปวดตา ระคายเคืองตา ตามัว ตาแฉะ ตาฟาง แก่นใช้ทาแก้อาการปวดฟัน ยางช่วยแก้อาการท้องร่วง

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๖ รอบ ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กิจกรรมที่ ๒ “ปลูกปักรักษ์สมุนไพร”
****

ภาพกิจกรรมเตรียมพื้นที่เพาะปลูกสวนสมุนไพร

ภาพกิจกรรมปลูกพืชพรรณสมุนไพร

ภาพกิจกรรมปลูกพืชพรรณสมุนไพร

ภาพกิจกรรมปลูกพืชพรรณสมุนไพร

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๖ รอบ ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพรท้องถิ่น ทรงคุณค่า”

****

ศึกษาข้อมูลและจัดทำป้ายชื่อสมุนไพร

ศึกษาข้อมูลและจัดทำป้ายชื่อสมุนไพร

ศึกษาข้อมูลและจัดทำป้ายชื่อสมุนไพร

ศึกษาข้อมูลและจัดทำป้ายชื่อสมุนไพร

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๖ รอบ ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น”

****

สืบสาน รักษา และต่อยอด เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืนต่อไป

